

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 juni 2008

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Strafwetboek wat de strafrechtelijke aansprakelijkheid van publiekrechtelijke rechtspersonen betreft

AMENDEMENT

Nr. 1 VAN MEVROUW **SCHRYVERS c.s.**

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 2. — In artikel 5 van het Strafwetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1934, 4 mei 1995 en 26 april 2002 wordt het vierde lid als volgt vervangen:

«In afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste lid, is een publiekrechtelijke rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn opdracht, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

De publiekrechtelijke rechtspersoon zal steeds alleen strafrechtelijk verantwoordelijk zijn voor de daden van de organen of mandatarissen die deel uitmaken van zijn

Voorgaand document:

Doc 52 **1146/ (2007/2008):**
001: Wetsvoorstel van de heer Doornst c.s.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 juin 2008

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code pénal en ce qui concerne la responsabilité pénale des personnes morales de droit public

AMENDEMENT

N° 1 DE MME **SCHRYVERS ET CONSORTS**

Art. 2

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 2. — L'article 5, alinéa 4, du Code pénal, modifié par les lois des 28 juillet 1934, 4 mai 1995 et 26 avril 2002, est remplacé par les alinéas suivants:

«Par dérogation aux dispositions de l'alinéa 1er, une personne morale de droit public est pénalement responsable des infractions qui sont intrinsèquement liées à la réalisation de sa mission, ou de celles dont les faits concrets démontrent qu'elles ont été commises pour son compte.

La personne morale de droit public sera toujours pénalement seule responsable des actes des organes ou des mandataires faisant partie de son organisation,

Document précédent:

Doc 52 **1146/ (2007/2008):**
001: Proposition de loi de M. Doornst et consorts.

organisatie en die gesteld werden tijdens de uitoefening van hun taken of ambt en binnen de perken van de hun opgedragen bevoegdheden, behalve indien deze organen of mandatarissen de fout wetens en willens hebben gepleegd, of ingeval van zware schuld of lichte schuld die bij hen eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.».

VERANTWOORDING

Met dit amendement willen de indieners het wetsvoorstel verder verfijnen. De verfijning bestaat erin de publiekrechtelijke rechtspersoon steeds alleen strafrechtelijk aansprakelijk te maken tenzij de uitvoerende mandataris zou kunnen vervolgd worden voor bijzonder strafbaar opzet, bedrog, zware schuld en lichte schuld die eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt bij de uitvoering van het mandaat. Enkel in deze limitatief omschreven gevallen kan de mandataris nog steeds strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld.

Dus zowel de rechtspersoon als de mandataris kunnen worden aangesproken maar er wordt gekeken naar wie de grootste verantwoordelijkheid draagt.

Er moet hierbij uitdrukkelijk benadrukt worden dat de vervolging van de rechtspersoon als enige instantie enkel geldt binnen de grenzen bepaald in het vierde en vijfde lid. Het is immers evident dat de uitvoerende mandataris die buiten de lijnen van zijn mandaat kleurt, wel volledig aansprakelijk kan gesteld worden. De rechtspersoon zal dan ook alleen strafrechtelijk verantwoordelijk zijn voor de daden van de organen en mandatarissen die deel uitmaken van zijn organisatie.

Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)
Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)
Mark VERHAEGEN (CD&V – N-VA)
Ludwig VANDENHOVE (sp.a+VI.Pro)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

qui ont été posés durant l'exercice de leurs tâches ou de leurs fonctions et dans les limites des compétences qui leur ont été attribuées, sauf si ces organes ou mandataires ont commis la faute sciemment et volontairement, ou en cas de faute grave ou de faute légère présentant dans leur chef un caractère habituel plutôt qu'accidentel.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à affiner la proposition de loi, plus précisément en rendant systématiquement la personne morale de droit public seule responsable pénalement, à moins que le mandataire exécutif puisse être poursuivi pour intention délictueuse particulière, dol, faute grave ou faute légère présentant un caractère habituel plutôt qu'accidentel dans l'exécution du mandat. Le mandataire ne peut plus être pénalement responsable que dans ces cas énumérés de manière limitative.

Par conséquent, tant la personne morale que le mandataire peuvent être mis en cause, mais on examinera lequel des deux porte la plus grande responsabilité.

Il convient de souligner, à cet égard, qu'on ne peut limiter les poursuites à la seule personne morale que dans les cas prévus aux alinéas 4 et 5. Il est évident, en effet, que le mandataire exécutif qui excède les limites de son mandat peut être pleinement tenu pour responsable. La personne morale sera donc seule responsable pénalement des actes des organes et des mandataires faisant partie de son organisation.